



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 49/2023-35

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Tkáč & Partners, s. r. o., Hrnčiarska 29, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Tkáč proti „konaniu Krajského súdu v Prešove“ a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 6Svk/14/2021 z 23. februára 2022, proti „konaniu Krajského súdu v Prešove“ a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Svk/18/2021 z 20. apríla 2022 (Rvp 1637/2022) a o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Tkáč & Partners, s. r. o., Hrnčiarska 29, Košice, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Ján Tkáč „proti konaniu Krajského súdu v Trnave“ a proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky č. k. 3Svk/14/2021 z 20. apríla 2022 (Rvp 1797/2022) takto

r o z h o d o l :

1. Veci vedené na Ústavnom súde Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 1637/2022 a sp. zn. Rvp 1797/2022 **s p á j a** na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1637/2022.
2. Toto uznesenie nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia Ústavným súdom Slovenskej republiky.
3. Ústavné sťažnosti **o d m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa, spojenie vecí a skutkový stav vecí

1. Sťažovateľ sa jednotlivou podanými ústavnými sťažnosťami doručenými ústavnému súdu 13. júla 2022 (Rvp 1637/2022), 1. augusta 2022 (Rvp 1797/2022) a 16. augusta 2022 (Rvp 1909/2022) domáha vyslovenia porušenia svojej slobody združovať sa podľa čl. 29 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na ochranu životného prostredia a kultúrneho

dedičstva podľa č. 44 a čl. 45 ústavy, základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), práva na priaznivé životné prostredie podľa čl. 37 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“), práva na dobrú správu vecí verejných podľa čl. 41 charty a práva na účinný prostriedok nápravy a na spravodlivý proces podľa čl. 47 charty uzneseniami Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší správny súd“) označenými v záhlaví tohto uznesenia. Sťažovateľ sa domáha vyslovenia porušenia práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy postupom Krajského súdu v Prešove a postupom Krajského súdu v Trnave pri doručovaní napadnutých uznesení najvyššieho správneho súdu. Sťažovateľ navrhuje napadnuté uznesenia najvyššieho správneho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd prikázal Krajskému súdu v Prešove a Krajskému súdu v Trnave vo veci nespôsobovať prieťahy, konať a doručiť jednotlivé napadnuté uznesenia najvyššieho správneho súdu zákonným spôsobom sťažovateľovi. Sťažovateľ žiada náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 38/2022-6 zo 7. septembra 2022 ústavný súd spojil na spoločné konanie veci vedené pred ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1637/2022 a sp. zn. 1909/2022, ktoré je ďalej vedené pod sp. zn. 1637/2022 z dôvodu ich skutkovej a právnej súvislosti – obe ústavné sťažnosti podal totožný sťažovateľ (zastúpený tým istým právnym zástupcom), v oboch namieta porušenie tých istých práv, a to identickou argumentáciou smerujúcou proti rovnakým porušovateľom (Krajský súd v Prešove a najvyšší správny súd).

3. Predmetná ústavná sťažnosť vedená pod sp. zn. Rvp 1637/2022, ako aj ústavná sťažnosť vedená pod Rvp 1797/2022 bola pridelená sudcovi spravodajcovi Milošovi Maďarovi, členovi I. senátu ústavného súdu. Z obsahu predmetných ústavných sťažností vyplýva, že spolu skutkovo a právne súvisia, podal ich totožný sťažovateľ (právne zastúpený tým istým advokátom), ktorý namieta porušenie tých istých základných práv podľa ústavy, dohovoru a charty jednotlivými napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu a postupmi Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave.

4. Vzhľadom na uvedené skutočnosti a v záujme hospodárnosti konania podľa § 62 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v spojení s § 166 ods. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) rozhodol ústavný súd (v súlade čl. II bodu 10 Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023) tak, že veci vedené ústavným súdom pod sp. zn. Rvp 1637/2022 a sp. zn. Rvp 1797/2022 spojil na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 1637/2022 (bod 1 výroku tohto uznesenia).

5. Podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodnutie ústavného súdu nadobúda právoplatnosť a vykonateľnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania pred ústavným súdom, ak tento zákon v § 83, § 90, § 100, § 108, § 150, § 168, § 175 alebo § 179 neustanovuje inak alebo ak nevyplýva iné z rozhodnutia ústavného súdu.

6. Ústavný súd v záujme rýchlosti a plynulosti konania rozhodol podľa § 70 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, že výrok uznesenia o spojení vecí na spoločné konanie nadobúda

právoplatnosť a vykonateľnosť okamihom jeho prijatia ústavným súdom (bod 2 výroku tohto uznesenia).

7. Keďže sťažovateľ v jednotlivito podaných ústavných sťažnostiach namieta uznesenia najvyššieho správneho súdu pod rôznymi spisovými značkami, ústavný súd z hľadiska prehľadnosti namietaných uznesení pristúpil k charakteristike skutkového stavu v konaní pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi v nasledujúcich troch bodoch.

7.1. Z obsahu ústavnej sťažnosti Rvp 1637/2022 doručenej ústavnému súdu 13. júla 2022 vyplýva, že sťažovateľ v právnej pozícii žalobcu (ako zainteresovaná verejnosť) podal správnu žalobu proti rozhodnutiu Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov č. k. OU-PO-OOP3-2020/017018-03/ROD z 23. marca 2020, ktorý odvolanie sťažovateľa odmietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Okresného úradu Sabinov, odboru starostlivosti o životné prostredie o tom, že navrhovaná činnosť „*ZOHT-Zhodnocovanie odpadov mobilným zariadením*“ sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 24/2006“). Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5S/36/2020 z 29. júla 2021 vyhodnotil, že podaná správna žaloba má šikanózný charakter, a preto ju podľa § 28 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“) v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP odmietol. Proti uzneseniu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd napadnutým uznesením č. k. 6Svk/14/2021 z 23. februára 2022 tak, že ju ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

7.2. Z obsahu ústavnej sťažnosti Rvp 1797/2022 (spojenej k Rvp 1637/2022 týmto uznesením) doručenej ústavnému súdu 1. augusta 2022 vyplýva, že sťažovateľ podal správnu žalobu proti rozhodnutiu Okresného úradu Senica, odboru cestnej dopravy a pozemných komunikácií č. k. OU-SE-OCDPK-2021/002194-003 zo 4. marca 2021, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie mesta Skalice ako príslušného špeciálneho stavebného úradu o povolení zmeny nedokončenej stavby [REDAKOVANÉ], a to v rozsahu úprav pôvodných parkovacích miest pri zvýšení počtu na 33. Krajský súd v Trnave uznesením č. k. 20S/42/2021 zo 6. júla 2021 vyhodnotil, že žaloba má zjavne šikanózný charakter, a preto ju podľa § 28 SSP v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP odmietol. Proti uzneseniu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny súd uznesením č. k. 3Svk/14/2021 z 20. apríla 2022 tak, že ju ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

7.3. Z obsahu ústavnej sťažnosti č. k. Rvp 1909/2022 (spojenej k č. k. Rvp 1637/2022 uznesením pléna ústavného súdu č. k. PLs. ÚS 38/2022-6 zo 7. septembra 2022) doručenej ústavnému súdu 16. augusta 2022 vyplýva, že sťažovateľ v právnej pozícii žalobcu (ako zainteresovaná verejnosť) podal správnu žalobu proti rozhodnutiu Okresného úradu Prešov, odboru opravných prostriedkov č. k. OU-PO-OOP3-2020/013472-02/ROD z 12. marca 2020, ktorým odvolanie sťažovateľa zamietol a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Okresného úradu Humenné, odboru starostlivosti o životné prostredie o tom, že zmena navrhovanej činnosti [REDAKOVANÉ] sa nebude posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Krajský súd v Prešove uznesením č. k. 5S/31/2020 z 29. júla 2021 vyhodnotil, že podaná správna žaloba má šikanózný charakter, a preto ju podľa § 28 SSP v spojení s § 98 ods. 1 písm. h) SSP odmietol. Proti uzneseniu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť, o ktorej rozhodol najvyšší správny

súd uznesením č. k. 3Svk/18/2021 z 20. apríla 2022 tak, že ju ako nedôvodnú postupom podľa § 461 SSP zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ v pozícii vedúceho reprezentanta verejnosti ochraňujúceho verejný záujem v oblasti životného prostredia, ako aj v pozícii „*watchdog*“ v konaniach vo veciach ochrany životného prostredia, ktorý pri vykonávaní svojej činnosti vychádza z jednotlivých ustanovení Aarhuského dohovoru (najmä čl. 3 ods. 2 až 4, čl. 8), vysvetľuje prínos ekologických spolkov v konaniach o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (aj v konaniach s prvkom ochrany životného prostredia), opisuje diskreditačnú antikampaň a jeho politický boj so štátom, ktorý viedol až k jeho trestnému stíhaniu. Sťažovateľ vyjadruje presvedčenie, že externý vplyv medializovaných informácií sa premietol aj do rozhodovania krajských súdov a najvyššieho správneho súdu.

9. Sťažovateľ oponuje právnomu záveru správnych súdov, ktoré vyhodnotili prístup sťažovateľa podaním správnych žalôb ako šikanózny. Takýmto postupom najvyšší správny súd prekročil svoje oprávnenie podľa Správneho súdneho poriadku. Súdny nepreukázali objektívnu a subjektívnu stránku šikanózneho konania. Týmto prístupom sa najvyšší správny súd snaží o reguláciu občianskeho združenia nielen v konkrétnom prípade, ale aj všeobecne sankcionovaním snahy domáhať sa práva. Najvyšší súd sa priklonil k záveru krajského súdu o zneužívaní práva zo strany sťažovateľa bez toho, aby toto konanie zo strany sťažovateľa bolo riadne preukázané, čím prelomil judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v uznesení č. k. 7Sžik/3/2017 z 31. júla 2018 bez akéhokoľvek odôvodnenia. Napadnuté uznesenie tiež podľa názoru sťažovateľa odstraňuje rozdiel medzi odmietnutím žaloby a jej meritórnym zamietnutím, svojím výkladom fakticky novelizuje právnu normu. Súdny nepreukázali zneužívanie práva ani šikanózny výkon práva, práve naopak, rozhodli v domnienke takého výkonu práva, a tým porušili práva sťažovateľa. Sťažovateľ tiež poukazuje na absenciu ustálenej judikatúry vo veciach ochrany životného prostredia, čo sa odráža aj v nekonzistentnej rozhodovacej činnosti najvyššieho správneho súdu v podobných veciach (konkrétne senát 1Sžk).

10. Sťažovateľ vo vzťahu k postupu krajského súdu pri doručovaní napadnutého uznesenia najvyššieho správneho súdu namieta, že rozhodnutie bolo doručené jeho právnomu zástupcovi v listinnej podobe, a nie do elektronickej schránky, čo považuje za jediné účinné doručenie podľa § 821 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdoch“) (s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9Cdo/124/2021 zo 16. júna 2021). Týmto nesprávnym postupom krajského súdu dochádza k zbytočným priesťahom v konaní, pretože rozhodnutie nebolo sťažovateľovi podľa jeho názoru dosiaľ účinne doručené, čo zároveň porušuje jeho právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností

11. Podstatou ústavných sťažností je namietané porušenie práv hmotnoprávnej povahy (čl. 29 ods. 1 ústavy, čl. 44 ústavy, čl. 45 ústavy, čl. 37 charty, čl. 41 charty) a porušenie práv procesnoprávnej

povahy, a to práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 charty) napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu ako kasačného súdu vo veciach, ktorých predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaných správnych orgánov o tom, že sa jednotlivé navrhované činnosti nebudú posudzovať podľa zákona č. 24/2006 Z. z. (body 7.1 a 7.3 tohto uznesenia), a preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného správneho orgánu o zmene stavby pred jej dokončením (bod 7.2 tohto uznesenia). Jadro sťažostnej argumentácie spočíva v nesprávnom právnom vyhodnotení správnych žalôb sťažovateľa, ktoré podal v pozícii zainteresovanej verejnosti ako šikanózných, a to v rozpore s § 28 SSP a v rozpore s judikatúrou najvyššieho súdu (7Sžik/3/2017). Sťažovateľ zároveň namieta neúčinnosť doručenia napadnutých uznesení najvyššieho správneho súdu v listinnej podobe (namiatané porušenie práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 ústavy).

III.1. K namiatanému porušeniu práva na konanie bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 46 ods. 1 namiatanými postupmi Krajského súdu v Prešove (Rvp 1637/2022, Rvp 1909/2022) a Krajského súdu v Trnave (Rvp 1797/2022):

12. Ústavný súd uvádza, že sťažovateľ sa v petite ústavných sťažností zhodne domáha vyslovenia porušenia svojich práv podľa ústavy, dohovoru a charty napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu, ako aj vyslovenia porušenia práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 46 ods. 1 ústavy postupom Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave tým, že nespĺnili svoju povinnosť doručiť právnomu zástupcovi sťažovateľa napadnuté uznesenia najvyššieho správneho súdu do elektronickej schránky. Z jednotlivito podaných splnomocnení sťažovateľa jeho advokátovi (ako príloh k ústavným sťažnostiam) vyplýva, že rozsah zastupovania v konaní pred ústavným súdom obmedzil len na podanie sťažnosti pre porušenie základných práv podľa ústavy, dohovoru a charty pre jednotlivito napádané uznesenia najvyššieho správneho súdu, ktorými boli zamietnuté kasačné sťažnosti sťažovateľa voči rozhodnutiam Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave.

13. Ústavný súd tak konštatuje, že rozsah splnomocnenia sťažovateľa jeho advokátovi je užší než rozsah petitu ústavnej sťažnosti, a preto ústavné sťažnosti v časti namiataného porušenia práv podľa ústavy napadnutým postupom Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave nespĺňajú zákonom predpísané náležitosti a z tohto dôvodu ich treba odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde (m. m. III. ÚS 365/2017, III. ÚS 69/2018, I. ÚS 538/2019). V súvislosti s uvedeným nedostatkom ústavný súd konštatuje, že tento nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 77/08, III. ÚS 357/2010, I. ÚS 547/2016, I. ÚS 432/2016).

14. Ústavný súd nad rámec dodáva, že aj keby rozsah splnomocnenia zodpovedal rozsahu petitu ústavných sťažností, námietku o neúčinnosti doručenia napadnutých uznesení a z tohto vyplývajúce trvanie konaní poznačených prietáhmi by ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnenú. Vo vzťahu k postupom Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave pri doručovaní napadnutého uznesenia ústavný súd konštatuje, že doručenie uznesenia právnomu zástupcovi

sťažovateľa v listinnej podobe je rovnocenným spôsobom oznámenia rozhodnutia, ktorý efektívne vyvoláva účinky doručenia rovnako, akoby tomu bolo v prípade jeho elektronického doručenia do elektronickej schránky právneho zástupcu. Uvedený názor o rovnocennosti spôsobu doručenia a výberu spôsobu na strane súdu podporuje aj ustanovenie § 82l ods. 5 zákona o súdoch, podľa ktorého súd na žiadosť účastníka doručí rozhodnutie aj v elektronickej podobe jeho prevedením z listinnej podoby alebo naopak. Ustanovenie § 82l ods. 3 zákona o súdoch upravuje postup iných orgánov verejnej moci, účastníkov a ich zástupcov pri doručovaní dokumentov do elektronickej schránky súdu, ide teda o situácie, kde súd vystupuje ako príjemca dokumentov, nie ich odosielateľ.

15. Keďže predmetné ústavné sťažnosti v týchto časti neobsahujú náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovuje ústava a zákon o ústavnom súde, a to neudelenie zastupovania v konaní pred ústavným súdom vo veci podania sťažností proti postupu Krajského súdu v Prešove a Krajského súdu v Trnave, ústavný súd ústavné sťažnosti v tejto časti v súlade s § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde odmietol pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí. Ústavný súd zároveň zohľadnil, že ani prípadné doplnenie ústavných sťažností zo strany sťažovateľa by nič nezmenilo na výsledku tohto konania, keďže by existoval ďalší dôvod na ich odmietnutie (zjavná neopodstatnenosť).

III.2. K aplikovateľnosti charty:

16. Vzhľadom na to, že sťažovateľ sa domáha aj vyslovenie porušenia čl. 37, čl. 41 a čl. 47 charty napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu, ústavný súd v rámci predbežného prerokovania ústavnej sťažnosti prvotne vykonal test aplikovateľnosti charty na prejednávanú vec sťažovateľa.

17. Ústavný súd poukazuje na obmedzenú vecnú pôsobnosť charty ako ďalšieho katalógu ochrany základných práv. Členské štáty Európskej únie sú totiž ustanoveniami charty viazané len v situáciách, keď vykonávajú právo Únie. Súdny dvor Európskej únie pritom vymedzil zásadné kritéria pre účely posúdenia, či vnútroštátna právna úprava predstavuje vykonávanie práva Únie v zmysle čl. 51 charty, konkrétne, „... či je cieľom predmetnej vnútroštátnej právnej úpravy prebrať ustanovenie práva Únie, povahu tejto právnej úpravy a či táto právna úprava sleduje iné ciele než tie, ktoré zahŕňa právo Únie, hoci je spôsobilá nepriamo zasahovať do tohto práva, ako aj či existuje osobitné ustanovenie práva Únie v tejto oblasti spôsobilé do neho zasiahnuť“ (rozsudok z 8. 11. 2012 vo veci C-40/11, Iida, EU:C:2012:691, bod 79).

18. Predmetom konania pred správnymi orgánmi, a teda aj pred správnymi súdmi bolo posudzovanie vplyvov na životné prostredie. Uvedená problematika je upravená v dvoch smerniciach Európskej únie, sú nimi: smernica Rady 85/337/ES o posudzovaní vplyvov niektorých verejných a súkromných projektov na životné prostredie a smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/42/ES z 27. júna 2001 o posudzovaní vplyvov určitých plánov a programov na životné prostredie. Tieto dve smernice sú transponované v právnom poriadku Slovenskej republiky v zákone č. 24/2006 Z. z.

19. Po preskúmaní aplikovateľnosti charty v súlade s čl. 51 ods. 1 charty, ako aj súvisiacej judikatúry Súdneho dvora Európskej únie dospel ústavný súd k záveru, že v prípade sťažovateľa s prihliadnutím na jeho argumentáciu obsiahnutú v ústavnej sťažnosti, berúc do úvahy predmet

konania pred správnymi orgánmi a správnymi súdmi (posudzovanie vplyvov na životné prostredie), dochádza aj k aplikácii práva Európskej únie. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd konštatuje, že v konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci sa charta aplikuje, keďže vnútroštátne právne predpisy vo veci sťažovateľa predstavujú výkon práva Európskej únie.

III.3. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru, čl. 47 charty napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu:

20. Ústavný súd v súvislosti s predbežným prerokovaním sťažnosti považuje za potrebné poukázať na svoje ústavné postavenie, z ktorého vyplýva, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštanciou (napr. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Ústavný súd zásadne nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie práva s ústavou (III. ÚS 391/09).

21. V tejto súvislosti treba poukázať aj na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok vymedzených v návrhu rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Treba preto vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy, teda orgánov inej ako súdnej sústavy (IV. ÚS 127/2012). Napadnuté uznesenia najvyššieho správneho súdu nemožno hodnotiť izolovane, ale iba v kontexte s rozhodnutiami krajského súdu a zároveň v kontexte s rozhodnutiami správnych orgánov, ktoré mu predchádzali.

22. Ústavný súd touto optikou posudzoval aj sťažovateľom označené zásahy do jeho základných práv a slobôd, a teda skúmal, či medzi namietaným právnym posúdením najvyššieho správneho súdu s tvrdeným porušením základných práv a slobôd existuje príčinná súvislosť.

23. Ústavný súd konštatuje, že vo všetkých napadnutých uzneseniach najvyšší správny súd ustálil šikanóznou povahu správnej žaloby sťažovateľa, ktorú podal v pozícii zainteresovanej verejnosti proti jednotlivým rozhodnutiam správnych orgánov. Podľa znenia § 178 ods. 3 SSP platí, že *„zainteresovaná verejnosť je oprávnená podať správnu žalobu proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy, ak tvrdí, že tým bol porušený verejný záujem v oblasti životného prostredia“*. Z tohto ustanovenia vyplýva jasná nevyhnutnosť vlastnej zaangażovanosti žalobcu (v pozícii zainteresovanej verejnosti) prostredníctvom prezentovania vecných a konkrétnych námietok smerujúcich k ochrane životného prostredia súvisiacich a prepojených s konkrétnym rozhodovacím procesom pred orgánom verejnej správy, v ktorom mal byť verejný záujem v oblasti životného prostredia porušený. Inak sa žalobca v tejto pozícii vystaví stavu, že jeho žaloba bude vyznievať šikanózne, a nie pre účely vyvinutia snahy o meritórne vyriešenie sporu. K tomu došlo aj v tejto veci, čo napokon vyústilo do odmietnutia jeho žaloby a následného zamietnutia kasačnej sťažnosti.

24. Názor najvyššieho správneho súdu v napadnutých uzneseniach, ktorý sa stotožnil s názorom príslušných krajských súdov o vyhodnotení správnej žaloby sťažovateľa ako šikanóznej, nemožno považovať za ústavne neutržateľný. Ústavný súd v rámci súdneho dialógu vyzdvihuje posúdenie

najvyššieho správneho súdu (v jednotlivo napadnutých uzneseniach), ktorého závery o aplikovateľnosti § 28 SSP na predmetnú vec sťažovateľa boli založené najmä na poznatkoch právnej teórie, judikatúry Najvyššieho správneho súdu Českej republiky, Ústavného súdu Českej republiky a ktorý vyčerpávajúcim spôsobom s osobitným prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu presvedčivo vysvetlil dôvody, ktoré ho viedli k záverom o zamietnutí kasačnej sťažnosti. Takto koncipovaným uzneseniam kasačného súdu nemôže ústavný súd nič vytknúť, najmä v kontexte všeobecne formulovanej sťažnostnej argumentácie prezentovanej v jednotlivých ústavných sťažnostiach sťažovateľa.

25. Za zjavne neopodstatnenú možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07). Ústavný súd na základe uvedeného odmietol ústavné sťažnosti sťažovateľa ako zjavne neopodstatnené podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.4. K namietanému porušeniu práv podľa čl. 29 ods. 1 ústavy, čl. 44 ústavy, čl. 45 ústavy, čl. 37 charty a čl. 41 charty napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu:

26. Pokiaľ ide o namietané *porušenie hmotných práv* sťažovateľa napadnutými uzneseniami najvyššieho správneho súdu, ústavný súd, vychádzajúc z obsahu predložených ústavných sťažností, konštatuje, že boli argumentačne založené na tvrdenom porušení práv sťažovateľa procesnej povahy. Keďže ústavné sťažnosti sťažovateľa v častiach namietaného porušenia procesných práv napadnutými uzneseniami okresného súdu boli odmietnuté, nevyhnutným následkom je záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavných sťažností aj v tejto jej časti, preto ich z uvedeného dôvodu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 2. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu